

Sygn. akt VI Ga 110/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Beata Hass-Kloc

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Kościak

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2016 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: T. H.

przeciwko: K. S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego w P. V Wydziału Gospodarczego z dnia 23 lutego 2016 r., sygn. akt V GC 474/15 upr

oddala apelację.

Sygn. akt VI Ga 110/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 10 maja 2016 r.

Wyrokiem z dnia 23 lutego 2016 r. sygn. akt V GC 474/15 upr Sąd Rejonowy w P. zasądził od pozwanej K. S. na rzecz powoda T. H. kwotę 397,37 euro z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 04.03.2015 r. do dnia zapłaty (pkt I), zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 647,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 600,00 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że na podstawie zlecenia spedycyjnego nr (...) powód T. H. – prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowo – Usługowa (...) w M. wykonał na rzecz pozwanej K. S. prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą N. (...) K. S. w Z. przewóz towarów na trasie S.-B./Ł. zgodnie ze zleceniem pozwanej. Następnie powód w dniu 25.08.2014 r. przesłał pozwanej komplet dokumentów wraz z wystawioną fakturą VAT nr (...) z dnia 18.08.2014 r. , tytułem wykonanego przewozu z dnia 14.08.2014 r. na kwotę 799,50 euro, płatną w ciągu 60 dni.

Pozwana następnie zarzuciła powodowi, iż przesłana przez niego faktura została wystawiona błędnie albowiem powód nie przyjął właściwego kursu waluty z daty, z której powinien. Jednocześnie pozwana poinformowała powoda, iż z uwagi na podniesione okoliczności, powód przekroczył termin dostarczenia dokumentów i w związku z tym zostaje wydłużony termin płatności faktury do 120 dni oraz naliczona zostaje kara umowna w wysokości 100 euro, składając również powodowi oświadczenie o potrąceniu kwoty 100 euro z należnością z faktury VAT nr (...) z dnia 18.08.2014

r. Ponadto, w związku z tym, iż kierowca powoda, w trakcie załadunku towaru w miejscowości S. pobrał kątowniki i pasy, zgodnie z warunkami zlecenia, pozwana obciążyła powoda z tego tytułu kwotą 407,13 euro, co powód uznał.

Powód poprawił i przesłał do pozwanej fakturę nr (...) w dniu 03.09.2014 r. , pozwana zaś podtrzymała swoje stanowisko, iż powód przekroczył termin dostarczenia dokumentów określony w zleceniu. Ponadto pozwana zarzuciła powodowi, iż ten nie dostarczył wszystkich dokumentów albowiem nie przesłał do niej oryginalnych warunków zlecenia podpisanego i opieczetowanego przez powoda. W dniu 15.12.2014 r. pozwana wystosowała do powoda wezwanie do zapłaty kwoty 507,13 euro z tytułu noty obciążeniowej nr 13/08/2014 i z tytułu faktury VAT (...). W odpowiedzi na to wezwanie powód poinformował pozwaną, iż z wystawionej przez niego faktury VAT pozwana może potrącić jedynie kwotę 407,13 euro tj. z tytułu pobranych przez kierowcę materiałów, w pozostałym zaś zakresie przysługuje mu wierzytelność wobec pozwanej z tytułu faktur VAT nr (...).

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego i dokonanej oceny dowodów Sąd Rejonowy uznał powództwo w całości za zasadne, przyjmując, że

zgodnie z art. 774 k.c. powodowi należało się wynagrodzenie za wykonanie przewozu na podstawie zlecenia pozwanej, tj. zgodnie ze zleceniem spedycyjnym nr (...) z dnia 12.08.2014 r. Wysokość tego wynagrodzenia, nie kwestionowana przez pozwaną wynosiła łącznie 799,50 euro, zgodnie z wystawioną przez powoda fakturą VAT nr (...) z dnia 18.08.2014 r. Przy czym, w związku z tym, iż kierowca powoda w trakcie załadunku towaru w miejscowości S. pobrał kątowniki i pasy, pozwana obciążyła powoda z tego tytułu kwotą 407,13 euro zgodnie z fakturą VAT nr (...), powód w tym zakresie uznał dokonane przez pozwaną potrącenie wzajemnych wierzytelności zgodnie z art. 498 k.c. i 499 k.c. Tym samym z wystawionej przez powoda na rzecz pozwanej faktury VAT pozostała do zapłaty tytułem wynagrodzenia za wykonany przewóz kwota 392,37 euro – objęta wniesionym pozwem.

Powód wskazał, iż przesyłkę zawierającą dokumenty transportowe dostarczył pozwanej w dniu 25.08.2014 r. , a więc w terminie wynikającym ze zlecenia spedycyjnego. Tym samym jak słusznie podnosił powód dokumenty zostały wysłane przez powoda do pozwanej w uzgodnionym terminie, zaś późniejsza korekta faktury VAT wystawionej przez powoda nie miała znaczenia.

Odnosnie naliczenia przez pozwaną kary umownej w kwocie 100 euro na rzecz powoda, zgodnie ze zleceniem spedycyjnym nieprawidłowe wystawienie faktury skutkowało wydłużeniem terminu płatności należności do 120 dni. Dopiero w przypadku opóźnienia w ich dostarczeniu , co nie miało miejsca w niniejszej sprawie, pozwana jak słusznie wskazywał powód miałaby prawo naliczyć karę umowną w wysokości 100 euro. Zatem działanie pozwanej w zakresie naliczenia kary umownej w kwocie 100 euro i złożenie w tym zakresie oświadczenia powodowi o potrąceniu wzajemnych wierzytelności było bezpodstawne zgodnie z art. 498 k.c. Za bezpodstawny Sąd Rejonowy uznał także podniesiony przez pozwaną zarzut nie dostarczenia jej przez powoda zlecenia spedycyjnego w oryginale, skoro zlecenie to zostało przez pozwaną wysłane do powoda drogą elektroniczną, następnie to samo zlecenie i tą samą drogą zostało odesłane do pozwanej, po uprzednim podpisaniu i opatrzeniu go pieczęcią przez powoda – co było tym samym skuteczne zgodnie z art. 66¹ k.c.

W tym stanie rzeczy Sąd I instancji uwzględnił powództwo w całości przyjmując, że potrącenie wzajemnych wierzytelności przez pozwaną nastąpiło nieskutecznie, wskazując jednocześnie, że pozwana podnosząc ten zarzut w żaden sposób nie odniosła się do dalszej kwoty 292,37 euro tytułem należnego powodowi wynagrodzenia, która nie była przedmiotem z jej strony jakichkolwiek oświadczeń o potrąceniu. O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 k.p.c.

Od powyższego wyroku apelację wniosła pozwana zaskarżając go w całości i zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia mający wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia polegający na uznaniu, że strona powodowa przesłała komplet dokumentacji wraz z dokumentem CMR zgodnie z umową w sytuacji ziszczenia się podstaw do naliczenia kary umownej zgodnie z pisemnymi warunkami wykonania zlecenia, w szczególności gdy strona pozwana w sposób prawidłowy dokonała naliczenia kary umownej

zgodnie z pisemnymi warunkami wykonania zlecenia, w szczególności gdy strona pozwana w sposób prawidłowy dokonała naliczenia kary umownej w wysokości 100 euro oraz dokonała potrącenia wierzytelności;

2. obrazę przepisów postępowania w postaci art. 233 kpc polegającą na naruszeniu zasady wszechstronnej oceny materiału dowodowego sprowadzającej się do bezpodstawnego przyjęcia, iż powód wykonał zlecenie zgodnie z umową w sytuacji gdy wykonanie umowy nastąpiło z naruszeniem pkt B warunków zlecenia – strona powodowa nie dostarczyła kompletnej dokumentacji przez co datę wymagalności roszczenia należy liczyć od daty dostarczenia oryginału CMR oraz faktu dokonania i uznania przez powoda kompensaty wzajemnych roszczeń zgodnie z punktem K zlecenia.

W oparciu o powyższe zarzuty pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości, a także zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania przed sądem I i II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Ponowna analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego, wykazała, że Sąd Rejonowy w sposób należyty przeprowadził postępowanie dowodowe, dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, a zgromadzony w toku przewodu sądowego materiał dowodowy ocenił wszechstronnie, z zachowaniem reguł określonym w art. 233 § 1 k.p.c., oraz trafnie wyjaśnił podstawę prawną przyjętego rozstrzygnięcia.

W rozpoznawanej sprawie bezsporny był fakt, że powód na zlecenie pozwanej zrealizował usługę transportową w przewozie międzynarodowym za które wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 799,50 euro. Pozwana nie kwestionowała też, że nie dokonała na rzecz powoda zapłaty części należności wynikającej z tej faktury bowiem należność ta została potrącona z wierzytelnością wzajemną pozwanej przysługującą jej względem powoda z tytułu kar umownych w kwocie 100 euro za nieterminowe dostarczenie jej przez powoda kompletu dokumentów transportowych wraz z poprawnie wystawioną fakturą. (k. 16-17)

W oparciu o zebrane dowody Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, że naliczenie przez pozwaną kary umownej wynoszącej 100 euro było w świetle treści łączącej strony umowy bezpodstawne i tym samym złożenie powodowi oświadczenia o potrąceniu wzajemnych wierzytelności było nieskuteczne.

Naliczając powodowi karę umowną pozwana powołała się na punkt B Warunków wykonania zlecenia który stanowi, że „ Akceptowane będą wyłącznie **poprawnie wystawione faktury wraz z oryginałem zlecenia spedycyjnego** opieczetowanego i podpisanego przez właściwie reprezentowanego zleceniobiorcę **wraz z** kompletem wymaganym do danego transportu dokumentów: oryginałem CMR, lieferschein, wz i inne dokumenty towarzyszące. Nieprawidłowo wystawione faktury, faktury bez kompletu dokumentów lub z nieoryginalnymi dokumentami nie będą księgowane, a termin płatności ulegnie zmianie do 120 dni i będzie naliczany od dnia wpływu do siedziby zleceniodawcy oryginalnych dokumentów oraz poprawnie wystawionej faktury. Za opóźnienie zostanie naliczona kara umowna w wysokości 100 EUR.”

Z kolei w punkcie 14 zlecenia spedycyjnego nr (...) „Uwagi dodatkowe” mowa jest o obowiązku zleceniobiorcy dostarczenia w terminie najpóźniej do 10 dni od dnia wykonania usługi **dokumentów wraz z fakturą**. Zgodnie z punktem 9 w/w zlecenia płatność miała nastąpić w terminie 60 dni od dnia otrzymania prawidłowo wystawionej faktury VAT **wraz z** kompletem wymaganym dla danego transportu dokumentów (...)

W ocenie Sądu Okręgowego zapis pkt B Warunków (...) dotyczący możliwości naliczenia kary umownej za opóźnienie choć nie jest precyzyjny to jego sens należy odczytywać w ten sposób, że skoro akceptowane przez zamawiającego miały być tylko poprawnie wystawione faktury wraz z oryginałem zlecenia spedycyjnego (...) i wraz z kompletem wymaganym dokumentów (...) to uprawnienie do naliczenia kary umownej aktualizuje się tylko w przypadku

nieterminowego dostarczenia powyższych dokumentów łącznie. Natomiast konsekwencją dostarczenia dokumentów niekompletnych, nieprawidłowo wypełnionych, wymienionych pojedynczo, po przecinku w zd. 2 cytowanego zapisu pkt B Warunków skutkuje wydłużeniem terminu płatności do 120 dni naliczanego od dnia wpływu do siedziby zleceniodawcy oryginalnych dokumentów oraz poprawnie wystawionej faktury. Umowę stron należy rozpatrywać jako całość i w tym zakresie należy brać pod uwagę zarówno treść zlecenia spedycyjnego jak i warunki wykonania zlecenia – pkt B które są jednoznaczne co do wymogu łącznego przedstawienia kompletu dokumentów z fakturą.

W rozpoznawanej sprawie powód w wymaganym 10 – dniowym terminie przedłożył pozwanej prawidłowo komplet właściwych dokumentów z nieprawidłowo wypełnioną fakturą VAT. Skoro nieprawidłowość dotyczyła tylko jednego spośród wymaganych dokumentów brak jest podstaw do przyjęcia, że doszło do naruszenia umownych warunków dostarczenia dokumentów i w tym zakresie pozwanej nie przysługiwało prawo naliczenia kary umownej.

Co do dalszej kwoty zasądzonej w wyroku Sądu I instancji tj. 292,37 euro apelujący nie zgłosił żadnych zarzutów i wobec bezspornego w sprawie faktu, że powód zrealizował zlecenie w całości brak było podstaw do kwestionowania prawidłowości rozstrzygnięcia sądu I instancji w tym zakresie.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak sentencji na mocy art. 385 kpc.